

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Nadejda Toma,

Judecătorii: Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Ion Guzun și Anatolie Țurcan,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, de avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului Florea Anatolie și de inculpatul Ermicioi Vitalie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Florea Anatolie xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx

și

Ermicioi Vitalie xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.06.2017 – 27.09.2017;

Instanța de apel: 23.10.2017 – 17.11.2017;

Instanța de recurs: 22.01.2018 – 02.05.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 septembrie 2017, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, **Florea Anatolie** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții sau de a exercita orice activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice și psihotrope pe termen de 4 (patru) ani.

Ermicioi Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții sau de a exercita orice activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice și psihotrope pe termen de 4 (patru) ani.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu acțiunile procesuale – achizițiile de control, în sumă totală de 1600 (una mie șase sute) lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Florea Anatolie, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Ermicioi Vitalie, având scopul de punere în circulație a drogurilor, în scopul obținerii de profit, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală, au intrat în posesia unei cantități de droguri în formă de PVP (2- pyrrolidinovalerophenon) pe care o puneau spre realizare pe teritoriul mun. Chișinău.

Astfel, la 25 ianuarie 2017, Florea Anatolie, în timp ce se afla la domiciliul său, situat în xxxxx împreună cu Ermicioi Vitalie au realizat lui Grosu Ion, persoană care acționa în calitate de investigator sub acoperire sub controlul organelor de drept, contra sumei de 400 lei, o substanță sub formă de praf, asemănătoare cu drogurile.

Potrivit concluziei raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-S-875 din 31 ianuarie 2017, s-a constatat că substanța cu aspect de pulbere de culoare galbenă, prezentată la examinare într-un pachetel din folie de staniol, reprezintă PVP care se atribuie la categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice (PVP) constituie 0,10 gr.

La 26 ianuarie 2017, Florea Anatolie în timp ce se afla în mun. Chișinău, împreună cu Ermicioi Vitalie au realizat lui Grosu Ion, persoană care acționa în calitate de investigator sub acoperire sub controlul organelor de drept, contra sumei de 400 lei, o substanță sub formă de praf, asemănătoare cu drogurile.

Potrivit concluziei raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-579 din 31 ianuarie 2017, s-a constatat că substanța cu aspect de praf și bulgărași de culoare galbenă, prezentată la examinare într-un pachetel din folie de staniol, reprezintă PVP care se atribuie la categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice (PVP) constituie 0,20 gr.

Tot el, Florea Anatolie, la 31 ianuarie 2017, în timp ce se afla în mun. Chișinău, or. Durlești, în apropiere de Uzina chimică, împreună cu Ermicioi Vitalie, au realizat lui Grosu Ion, persoană care acționa în calitate de investigator sub acoperire sub controlul organelor de drept, contra sumei de 800 lei, o substanță sub formă de praf, asemănătoare cu drogurile.

Potrivit concluziei raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-666 din 02 februarie 2017 s-a constatat că, substanța cu aspect de pulbere de culoare albă, prezentată la examinare într-un pachetel din folie de staniol, reprezintă PVP (sinonime a - PVP; a - Pyrrolidinovalerophenone), care se atribuie la categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice (PVP) constituie 0,125 gr.

Astfel, Florea Anatolie împreună cu Ermicioi Vitalie au realizat droguri în formă de PVP investigatorului sub acoperire Grosu Ion, cu masa totală de 0,425 g.

Conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006 „privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, cu modificările și completările ulterioare, cantitate de 0,425 grame de PVP, constituie proporții mari.

Conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 „Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora supuse controlului”, cu completările și modificările ulterioare, PVP este inclusă în „Tabelul nr. 1 Substanțele narcotice și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicinale. Lista nr. 1. Substanțele narcotice”.

Ațiunile inculpaților Florea Anatolie și Ermicioi Vitalie au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal, după semnele calificative – *„circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, manifestată prin păstrarea și distribuirea drogurilor săvârșită în scop de înstrăinare, de două sau mai multe persoane care anterior au săvârșit aceleași acțiuni, în proporții mari”*.

3. Avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru perioada de probațiune de 2 ani.

În argumentarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este una prea dură, care nu corelează cu circumstanțele speței și cu situația de fapt constatată de acuzare și de instanța de judecată.

Inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, căindu-se sincer în cele săvârșite, și-a recunoscut integral vinovăția, iar în instanță, călăuzindu-se de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a solicitat examinarea pricinii pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Luând în considerație căința sinceră a inculpatului, faptul ca are la întreținere 2 copii minori, că antecedentele penale îi sunt stinse, starea precară a sănătății acestuia, apărarea a solicitat aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, invocând că prima instanță nu a dat deplină eficiență circumstanțelor atenuante, cum ar fi - recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, fapt ce contravine criteriilor individualizării pedepse penale, stipulate în art. art. 61, 75 Cod penal.

3.1. Inculpatul Ermicioi Vitalie, la fel a contestat sentința cu apel solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde.

În motivarea apelului declarat, inculpatul a invocat că a recunoscut vinovăția în cele incriminate, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are doi copii la întreținere, iar aceste circumstanțe determină necesitatea aplicării unei pedepse mai blânde, pe un termen mai redus.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, au fost admise apelurile, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea încasării cheltuielilor de judecată cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care, cererea înaintată de acuzatorul de stat cu privire la încasarea în mod solidar de la inculpați

a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu acțiunile procesuale – achizițiile de control în sumă totală de 1600 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În argumentarea deciziei nominalizate instanța de apel a punctat că, deși inculpații recunosc pe deplin vina în cele incriminate, culpa acestora în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal este dovedită și prin următoarele probe: declarațiile martorului Grosu Ion (f.d. 19-20, vol.I); procesul-verbal de consemnare a rezultatelor măsurii speciale de investigație, investigația sub acoperire din 07 februarie 2017 (f.d. 15-17, vol.I); procesul-verbal de consemnare a rezultatelor măsurii speciale de investigație, investigația sub acoperire din 07 februarie 2017 (f.d. 29-32, 34-50, vol.I); procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigație, interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice din 22 februarie 2017 (f.d. 66-68, 70-94, vol.I); procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigație, interceptarea și înregistrarea comunicărilor audio și video din 20 februarie 2017 (f.d. 105-112, vol.I); procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigație, achiziția de control (anexă - procesele-verbale privind achiziția de control din 25, 26 și respectiv 31 ianuarie 2017) (f.d. 121-148, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 25 ianuarie 2017 (f.d. 148, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 26 ianuarie 2017, conform căruia de la investigatorul sub acoperire Grosu Ion a fost ridicat un pliculeț din folie de staniol învelit în lipici de culoare verde cu galben, în care se afla o substanță sub forma de praf și cristale, procurate de la Florea Anatolie și Ermicioi Vitalie, în cadrul procesului de achiziție de control (f.d. 150, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 31 ianuarie 2017, conform căruia de la investigatorul sub acoperire Grosu Ion a fost ridicat un pachet de țigări marca „Winston”, în care se afla un pliculeț din folie de staniol, în care se afla o substanță sub formă de cristale, procurate de la Florea Anatolie și Ermicioi Vitalie, în cadrul procesului de achiziție de control (f.d. 152, vol.I); raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-580 din 31 ianuarie 2017 (f.d. 157-159, vol.I); raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-579 din 31 ianuarie 2017 (f.d. 166-168, vol.I); raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-666 din 02 februarie 2017 (f.d. 175-179, vol.I).

4.2. Cu referire la argumentele apelurilor în privința individualizării pedepselor aplicate inculpaților, instanța de apel a statuat, că prima instanță având în susținere prevederile art. art. 61, 75 Cod penal a stabilit lui Florea Anatolie și Ermicioi Vitalie pedepse echitabile, ținând cont că sancțiunea art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal prevede închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 3 la 5 ani, precum și de faptul că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Instanța de apel a menționat, că la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Florea Anatolie prima instanță a ținut cont de art. art. 61, 70, 75, 76-78 Cod penal, de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite și anume de

faptul că prin acțiunile sale inculpatul Florea Anatolie a săvârșit o infracțiune gravă, care face parte din categoria infracțiunilor legate de sănătatea publică și conviețuirea socială, de faptul că anterior a fost judecat de mai multe ori, dar antecedentul penal este stins (f.d. 3, vol.IV, f.d. 226-227, vol.I), că și-a recunoscut vina integral, are la întreținere 2 copii minori, nu a împiedicat desfășurarea acțiunilor procesuale efectuate în privința cazului dat, se căiește sincer de cele comise și le regretă. Circumstanțe atenuante în privința inculpatului Florea Anatolie au fost stabilite - căința sinceră, iar circumstanțe agravante în privința inculpatului Florea Anatolie nu au fost stabilite.

Cu referire la solicitarea din apelul declarat în numele inculpatului Florea Anatolie cu privire la aplicarea unei pedepse non-privative de libertate, instanța de apel a stabilit, că aceste argumente nu pot fi admise, deoarece inculpatul a acționat cu intenție, săvârșind o infracțiune din categoria celor grave, deși anterior instanța de judecată i-a oferit oportunitatea de a-și corija comportamentul.

Astfel, anterior Florea Anatolie a fost judecat de mai multe ori: - prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 17 februarie 2005 în temeiul art. 264 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată amenda în mărime de 1000,0 lei; - prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 22 august 2007, în baza art. 362 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată amenda în mărime de 3000,0 lei; - prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, fiind aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 12000,0 lei, antecedentul penal fiind stins, or potrivit Adeverinței eliberate de executorul judecătoresc Nelea Sărătură nr. 067s-1255/17 amenda a fost achitată prin ordinele de plată nr. 381 din 02 iulie 2014 și nr. 466 din 05 iunie 2015.

În concluzie instanța a punctat, că nu sunt temeiuri de aplicare a instituției suspendării executării pedepsei față de inculpatul Florea Anatolie, deoarece inculpatul poate fi corectat și reeducat numai prin executarea reală a pedepsei închisorii.

4.3. Cu referire la apelul declarat de inculpatul Ermicioi Vitalie prin care a fost solicitată aplicarea unei pedepse mai blânde, sub formă de închisoare în mărime mai mică, instanța de apel a stabilit, că la individualizarea pedepsei inculpatului Ermicioi Vitalie, prima instanță a ținut cont de art. art. 61, 70, 75, 76-78 Cod penal, de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite și anume de faptul că prin acțiunile sale inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, care face parte din categoria infracțiunilor legate de sănătatea publică și conviețuirea socială, de faptul că anterior a fost judecat, antecedentele penale nu sunt stinse (f.d. 17, vol.IV, f.d. 68, vol.I), că și-a recunoscut vina integral, are la întreținere 2 copii minori, nu a împiedicat desfășurarea acțiunilor procesuale efectuate în privința cazului dat, se căiește sincer de cele comise și le regretă.

Circumstanțe atenuante în privința inculpatului Ermicioi Vitalie au fost stabilite - căința sinceră, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a menționat că la stabilirea și individualizarea pedepsei a ținut cont de faptul că Ermicioi Vitalie anterior a fost de mai multe ori condamnat: - prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău

din 04 iulie 2005, în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la 2 ani închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de 1 an; - prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 12 iunie 2006, în baza art. 199 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 2 ani închisoare, în baza art. 85 Cod penal fiindu-i adăugat 5 luni la pedeapsa inițială, incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal; - prin sentința Judecătorei Orhei din 13 februarie 2013, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 2 ani, în penitenciar de tip semiînchis; - prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2013, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, aplicată pedeapsa închisorii pe termen de 2 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, aplicată pedeapsă definitivă 2 ani și o lună închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, astfel încât a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal în timp ce antecedentele penale nu erau stinse, fiind constatată săvârșirea infracțiunii în stare de recidivă.

Instanța de apel a reținut, că prima instanță în mod întemeiat, în baza art. art. 34 alin. (1), 82 alin. (2) Cod penal, a stabilit starea de recidivă în privința lui Ermicioi Vitalie, motiv pentru care pedeapsa aplicată acestuia nu poate fi mai mică decât jumătate din maximumul celei mai aspre pedepse prevăzute la art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal.

4.4. Instanța de apel a mai punctat, că deși prima instanță a încadrat just acțiunile inculpaților și a individualizat corect pedepsele aplicate acestora, totuși în partea încasării cheltuielilor judiciare în legătură cu acțiunile procesuale - achizițiile de control, în sumă totală de 1600 lei, din contul inculpaților Florea Anatolie și Ermicioi Vitalie prima instanță a ajuns la o concluzie eronată.

Instanța de apel a menționat, că achiziția de control efectuată la caz (f.d. 121-148, vol.I) constituie o măsură specială de investigație, o acțiune de urmărire penală efectuată de către ofițerii de investigații în cadrul urmăririi penale în vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor.

Așadar, cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat care au fost necesare pentru efectuarea achizițiilor de control sunt cheltuieli trecute în contul statului, or normele procedurale nu prevăd achitarea din contul inculpatul a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penale.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului menționează că instanța de apel greșit a dispus respingerea cererii acuzării referitor la încasarea în mod solidar de la inculpați a cheltuielilor de judecată.

În opinia recurentului, instanța de apel în cadrul examinării cauzei și emiterii hotărârilor nu a luat în considerație faptul, că în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 1600 lei la efectuarea acțiunilor procesuale, sumă ce urma a fi încasată de la inculpați în beneficiul statului, conform prevederilor art. art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța,

contrar prevederilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14), art. 397 pct. 5) Cod procedură penală, nu a dispus acest fapt.

5.1. Avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului Florea Anatolie în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 2 ani cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru perioada de probațiune de 2 ani.

În argumentarea recursului apărarea menționează că soluția instanțelor de fond în partea individualizării pedepsei penale este nefondată și pasibilă casării, deoarece pedeapsa aplicată este una dură, nu corelează cu circumstanțele speței și cu situația de fapt constatată de acuzare și de instanța de judecată.

Relevă apărarea, că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, căindu-se sincer în cele săvârșite, și-a recunoscut integral vinovăția, iar în instanță, călăuzindu-se de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a solicitat examinarea pricinii pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Luând în considerație căința sinceră a inculpatului, starea precară a sănătății acestuia, apărarea solicită aplicarea în privința lui Florea Anatolie a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

5.2. Inculpatul Ermicioi Vitalie, la fel contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde.

În motivarea recursului menționează că recunoaște integral vinovăția și se căiește de cele întâmplate, în cadrul judecării cauzei în prima instanță a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, a înțeles gravitatea infracțiunii săvârșite, este caracterizat pozitiv și are la întreținere 2 copii minori, iar soția fiind în concediu pentru îngrijirea copilului, nu are nici o sursă de venit pentru creșterea copiilor, motiv din care consideră că poate să i se aplice o pedeapsă mai blândă.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursurile declarate de procuror și de avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului Florea Anatolie urmează a fi respinse, ca inadmisibile, iar recursul declarat de inculpatul Ermicioi Vitalie, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este vădit neîntemeiat).

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că procurorul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, partea acuzării critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a casat sentința în partea încasării cheltuielilor de judecată pronunțând în această parte o nouă hotărâre de respingere a cerinței procurorului cu privire la încasarea din contul inculpaților a sumei de 1600 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în legătură cu acțiunile procesuale – achizițiile de control.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1600 lei, suportate pentru efectuarea acțiunilor procesuale.

Astfel, art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin. (3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că suma de 1600 lei a fost necesară pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații, achizițiile de control, care au fost dispuse prin ordonanța procurorului din 19 ianuarie 2017 (f.d. 118-120, vol.I), respectiv instanța de apel corect a reținut, că aceste cheltuieli au fost efectuate de către ofițerii de investigații în cadrul urmăririi penale în vederea descoperirii infracțiunilor, or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea achizițiilor de control, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Având în vedere cele descrise, Colegiul penal menționează, că eroarea de drept invocată de către procuror prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, recursul declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, urmează a fi respins, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului Florea Anatolie.

Din conținutul recursului dedus judecății, se atestă că recurentul critică decizia instanței de apel în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În esență, argumentele apărării se axează pe dezacordul cu modalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Florea Anatolie, considerând că instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că cauza penală a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, care în opinia acestuia serveau temei de dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei penale.

Examinând argumentele formulate de recurent prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal concluzionează asupra netemeinicii acestora, din următoarele motive.

Prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

După cum se constată în speță, inculpatul Florea Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat de către instanțele de fond în baza art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita orice activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice și psihotrope pe termen de 4 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit practicii unitare a Curții Supreme de Justiție, în sensul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Analizând sintagma „limitelor de pedeapsă prevăzută de lege” Colegiul penal lărgit atestă, că legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal reține că instanțele de fond la stabilirea pedepsei au luat în considerație căința sinceră a inculpatului cu privire la acțiunile săvârșite, care recunoscând vinovăția a solicitat examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Prin urmare, nu pot fi reținute alegațiile inculpatului cu privire la necesitatea dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei, deoarece instanța de apel corect a ajuns la concluzia că corectarea lui Florea Anatolie va fi asigurată doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, stabilită în concordanță cu rigorile impuse de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs atestă, că solicitarea cu privire la aplicarea în privința inculpatului Florea Anatolie a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia a constituit obiect de examinare și în instanța de apel, la care această instanță corect a accentuat, că anterior inculpatului i-a fost oferită posibilitatea de a-și corija comportamentul, ultimul fiind judecat de mai multe ori: prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 februarie 2005 în temeiul art. 264 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată amenda în mărime de 1000 lei; prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 22 august 2007, în baza art. 362 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată amenda în mărime de 3000 lei; prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, fiind aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 12000 lei, însă acesta nu a conștientizat urmările survenite în urma încălcării prevederilor legii penale și a săvârșit din nou o infracțiune, care face parte din categoria celor grave.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs punctează că instanța de apel corect a ținut cont la stabilirea pedepsei de gravitatea infracțiunii săvârșite, care

potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, de urmările prejudiciabile ale infracțiunii și impactul social negativ al acțiunilor inculpatului, de personalitatea acestuia, care anterior a fost condamnat la pedepse non-privative de libertate, însă nu și-a făcut concluziile necesare și nu s-a corijat în vederea respectării legii penale, demonstrând astfel ineficiența unei asemenea pedepse în raport cu personalitatea sa.

Prin urmare, instanța de recurs constată că argumentele invocate de recurent cu privire la necesitatea suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite inculpatului, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal constată, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În consecință, instanța de recurs concluzionează că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului Florea Anatolie, iar potrivit legii se impune respingerea acestuia ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de inculpatul Ermicioi Vitalie.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că deși recurentul nu a invocat careva temeiuri pentru declararea recursului din cele conținute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, criticile acestuia se axează pe dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, argumente ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul pentru recurs invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizie s-a expus suficient de detaliat și argumentat asupra acestor chestiuni ce țin de pedeapsa

stabilită inculpatului specificate și în apelul inculpatului, fără a comite careva erori în acest sens, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, coraportându-le la circumstanțele speței și la personalitatea inculpatului Ermicioi Vitalie, iar instanța de recurs nu a identificat nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aceste aspecte, acceptând și însușind motivarea acesteia.

Totodată, Colegiul penal lărgit analizând materialele cauzei, atestă că în speță este incident temeiul de recurs neinvocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, în sensul că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, acest temei găsindu-și confirmarea în prezenta speță.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că prin sentința primei instanțe, menținută fără modificări în latura penală de instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei în prima instanță și în instanța de apel, la stabilirea tipului penitenciarului de tip închis în care urmează să-și execute pedeapsa, a fost luată în considerare starea de recidivă în care se afla inculpatul.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că prin Legea nr. 163 din 20 iulie 2017, în vigoare din 20 decembrie 2017, deja după adoptarea deciziei instanței de apel, au intrat în vigoare modificările în Codul penal și anume în art. 72 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi a art. 72 alin. (4) Cod penal – „În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave”, fiind exclusă sintagma – „precum și persoanelor care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă”, în atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că urmează a fi casată decizia instanței de apel și sentința în partea stabilirii tipului penitenciarului, ținând cont de dispozițiile din art. 10 alin. (1) Cod penal care prevede că „Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.”

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit luând în considerare că a intervenit o lege mai favorabilă, consideră necesar de a schimba tipul penitenciarului în care își executa pedeapsa inculpatul din penitenciar de tip închis în temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis, deoarece infracțiunea săvârșită cu intenție de inculpatul Ermicioi Vitalie, prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal, conform art. 16 Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul și de avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului Florea Anatolie.

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Ermicioi Vitalie, în propria cauză penală, casează parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 27 septembrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, în partea stabilirii categoriei penitenciarului în privința lui Ermicioi Vitalie, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care:

Ermicioi Vitalie xxxxx se consideră vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. a), b), c), f) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții sau de a exercita orice activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice și psihotrope pe termen de 4 (patru) ani.

În rest, dispozițiile hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **14 iunie 2018**

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Ion Guzun

Anatolie Țurcan